

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен „доктор“ по научно направление 4.4 Науки за Земята и научна специалност 01.08.03., Геоморфология и палеогеография“

Автор: Владимир Гаврилов Власков

Тема на дисертационния труд: „Антропогенни изменения на релефа в Пернишката котловина“

Член на Научното жури: проф. дгн Георги Цветков Алексиев

Представеният за рецензиране дисертационен труд е с обем от 220 стр., включително 104 фигури, 42 таблици, литературна справка от 142 заглавия от които 126 на кирилица 16 на латиница и други справочници и доклади.

Като цяло дисертационният труд оставя много добро впечатление с техническото си оформяне, добър научен език, многобройни добре подбрани фигури, приложения и логично и последователно структуриране на текста в шест основни глави, изводи. В увода е разгледана актуалността на научния проблем и правилно и логично е дефиниран обекта, предмета и задачите за постигане на основната цел на базата на резултатите от интерпретацията на богат фактически материал.

Дисертантът е добре запознат със състоянието на третираните научни проблеми. На базата на използвани комплексни методи за причинно-следствен анализ се извършва оценка на съвременните антропогенни трансформации в релефа и тяхното отражение в състоянието и динамиката на Пернишката котловинна геосистема. Свидетелство за това е богатата литературна справка (142 заглавия), обзорните анализи, извършената класификации в гл. III и IV, дискусии и изводи в другите глави. Обхванати са всички най-важни трудове върху антропогенния натиск в обхвата на локални басейни засегнати от миннодобивната промишленост – Пернишката котловинна геосистема и съседни региони от началото на миналия век до наши дни.

Използваната методика е добре замислена, комплексна и включва теренно геоморфоложко картиране в М 1:25 000, а за историко-геоморфоложкия сравнителен анализ се използват карти в М 1:50 000 за периода (1950-2010); количествени морфометрични показатели; сателитна и теренна снимкова и GPS – информация с използване на географски информационни системи

Фактическият материал е акуратно събран и обработен, и включва: многобройни морфометрични измервания – площ на антропогенните трансформации върху приповърхностните слоеве на земната кора, промени в земеползването и земното покритие, трансформации в конфигурацията на речно-долинната мрежа, екстремното увеличаване на праховите частици в атмосферата, ускоряване на морфодинамичните процеси и опит за интегрална оценка на състоянието на Пернишката котловинна геосистема: над 104 картни приложения, фигури, фотоснимки, зарисовки на теренни разкрития и 42 таблици с морфометрични и други показатели; Резултатите от теренните геоморфоложки изследвания са представени на представителни картни приложения -общогеоморфоложка, орографска и карти на антропогенните типове трансформации на релефа в обсега на Пернишката котловинна геосистема.

Научните приноси на дисертационния труд могат да се групират в две направления – класификация на антропогенните типове изменения на релефа и анализ и оценка на антропогенно обусловените неблагоприятни и опасни морфодинамични процеси и явления, както и набелязване на мерки за намаляване на антропогенните въздействия.

Приносите от първото направление приноси включва: разкриване на класификационните принцип за типизиране на антропогенни изменения, систематизиране и пространствено разпределение (райониране) на техногенните изменения и историко-геоморфоложки анализ за определяне степента на антропогенно натоварване през периода (1950-2010г.).

Като втори съществен принос могат да се отбележат някои от получените нови данни относно мястото и ролята на антропогенния натиск за ускоряването на съвременните морфодинамичните процеси и явления. На тази основа е направен опит за анализ и оценка на неблагоприятните и опасни геоморфоложки процеси и явления в обсега на Пернишката котловинна геосистема. Набелязани са превантивни мерки за намаляване на антропогенното натоварване в региона, което има практико-приложна насоченост.

Така очертаните научни приноси могат да се оценят като "събиране и анализ на потвърдителни факти", „получаване и доказване на нови факти“ и създаване на условия за „изграждане на нови модели“.

В труда се забелязват и някои недостатъци, пропуски и грешки които трябва да бъдат взети предвид от автора при по-нататъшната работа. Например, недостатъчно се използват актуални глобални и регионални научни практики – разработеният интегрален модел DPSIR за оценка на антропогенния натиск върху природната геосистема, както и модели за анализ и оценка на отделните компоненти на околната среда на базата на утвърдени критерии и количествени показатели.

Дисертантът има 3 самостоятелни научни труда по темата на дисертацията, отпечатани в периода 2013–2014 в сп. „Проблеми на географията” (1брой) и два научни доклада В; Сборници от Международни конференции посветени на: 100-годишнината на проф. Ив. Батаклив – Пазарджик, 29-31 октомври, 2014 и Международната конференция проведена в ШУ”Епископ К. Преславски”, 12-13 септември 2013г..

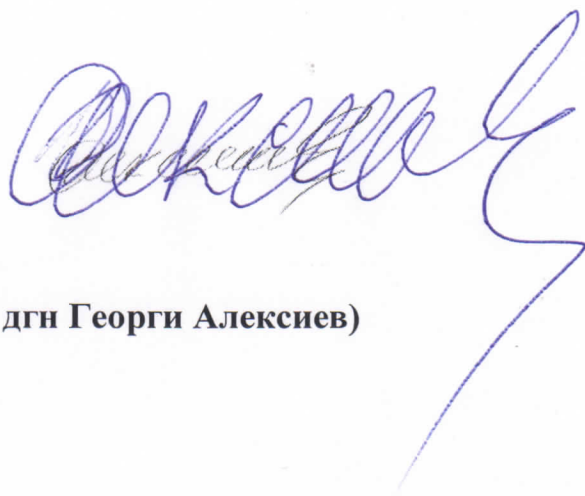
Авторефератът е добре оформен и резюмира достатъчно ясно и коректно основните резултати и виждания, изложени в дисертационния труд.

Заклучение

Разработеният дисертационен труд от Владимир Гаврилов Власков отговаря по структура, съдържание и обем на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, регламентирани в Закона за развитие на академичния състав в

Република България и Правилника за неговото приложение. Авторът се е справил самостоятелно с поставената цел в дисертационния труд. На основата на добре усвоен теоретико-методологичен подход за анализиране на антропогенния натиск и събран богат фактически материал са постигнати съществени научни приноси за оценка степента на антропогенна натовареност в източния сегмент на локалната Пернишка котловинна геосистема. Помощта на научния консултант се ограничаваше до ориентиране в научните проблеми и колегиална дискусия върху конкретни анализи, оценки, интерпретации и резултати. С убеденост давам положителна оценка за дисертационния труд, автореферата и представените публикации на докторанта.

Това ми дава основание да препоръчам на почитаемите членовете на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност 01.08.03 „Геоморфология и палеогеография“ на Владимир Гавраилов Власков – докторант на самостоятелна подготовка в секция „Физическа география“ към Департамент „География“ на Националния институт по геофизика, геодезия и география към БАН.

София
01.02.2016 г.

Изготвил становището
(проф. дгн Георги Алексиев)